

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ БОҶИ ДАВЛАТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №2, мод. 51; с. 2005, №12, мод. 630; с. 2006, №12, мод. 541; с. 2008, №6, мод. 460; №12, қ. 2, мод. 1000; с. 2009, №3, мод. 88; с. 2010, №1, мод. 8; мод. 10; №12, қ. 1, мод. 823; с. 2012, №12, қ. 1, мод. 999; с. 2013, №3, мод. 190; с. 2014, № 7, қ. 2, мод. 408; с. 2015, №11, мод. 968, мод. 969, мод. 970;

Қонунҳои ҚТ аз 14.05.2016 с., № 1317; аз 04.04.2019 с., № 1603; аз 02.01.2020 с., №1680; аз 04.07.2020 с.№1709)

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи боҷи давлатӣ» тартиби аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ситонидани боҷи давлатиро муқаррар ва танзим менамояд.

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

- **боҷи давлатӣ** - пардохти ҳатмӣ барои анҷом додани амалиёти дорои аҳамияти ҳуқуқӣ ё додани ҳуҷҷатҳо аз ҷониби мақомоти ваколатдоршуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- **супорандагони боҷи давлатӣ** – шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие мебошанд, ки барои анҷом додани амалиёти аҳамияти ҳуқуқӣ дошта ва додани ҳуҷҷатҳо ба мақомоти ваколатдор, ки боҷи давлатиро меситонад, мурочиат мекунанд;
- **мақомоти ваколатдори давлатӣ** – мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатие, ки барои назорати воридоти андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ тибқи тартиби муқарарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст. (ҚҶТ аз 19.03.13с., №947)

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боҷи давлатӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боҷи давлатӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз ҳамин Қонун, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад. (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1680)

Моддаи 3. Объектҳои ситонидани боҷи давлатӣ

Боҷи давлатӣ ситонида мешавад:

- аз аризаҳои даъво, аризаҳо (шикоятҳо, шикоятҳои, касатсионӣ ва назоратӣ), ки ба судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мешаванд;
- барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ дар мақомоти адлия, мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба дин; (ҚҶТ аз 29.12.10с., № 664; аз 02.01.20 с., №1680).
- барои анҷом додани амалиёти нотариалӣ мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- барои бақайдгирии давлатии асноди ҳолати шахрвандӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- барои баррасӣ ва додани ҳуҷҷатҳо, ки бо гирифтани шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё баромадан аз шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманданд;
- барои анҷом додани дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ, ки ҳамин Қонун муайян мекунад.

Моддаи 4. Андозаи боҷи давлатӣ

1. Оид ба парвандаҳои, ки Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ менамояд, боҷи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад:

- 1) аз дархости шахсони воқеӣ-ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо

2) аз пешниҳоди мақомоти давлатӣ, шахсони мансабдор ва шахсони ҳуқуқӣ – ба андозаи даҳқаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо

2. Оид ба парвандаҳое, ки дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мешаванд, бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) аз аризаҳои даъвои дорои хусусияти молумулкӣ аз рӯи нархи даъво:

- то 50 нишондиҳанда барои ҳисобҳо – 3% аз нархи даъво;

- аз 50 то 100 нишондиҳанда барои ҳисобҳо – 2% аз нархи даъво;

- аз 100 то 500 нишондиҳанда барои ҳисобҳо – 0,7% аз нархи даъво;

- зиёда аз 500 нишондиҳанда барои ҳисобҳо – 0,5% аз нархи даъво;

2) аз аризаҳои даъвои дорои хусусияти ғайримолумулкӣ, ки предмети онҳо нархгузори карда намешаванд:

- барои шахсони воқеӣ – 5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои шахсони ҳуқуқӣ – ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) аз аризаҳои даъвогӣ дар бораи озод намудани амвол аз ҳабс - боч аз рӯи нархи даъво мутобиқи банди 1 ҳамин қисм муайян карда мешавад;

4) аз аризаҳои даъвогӣ оид ба баҳсҳои пеш аз шартномавӣ – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3. Аз аризаҳои даъвогӣ, ки ба судҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешаванд, бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешавад

1) аз аризаҳои даъвои дорои хусусияти молумулкӣ – 2% аз нархи даъво;

2) аз аризаҳои даъво оид ба баҳсҳое, ки ҳангоми бастан, тағйир додан ё бекор кардани шартномаҳо ба амал меоянд ва оид ба баҳсҳо дар бораи беэътибор донишҷӯи аҳдҳо – андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) аз аризаҳои даъво дар бораи (пурра ё қисман) беэътибор донишҷӯи санадҳои ғайримеъёрии мақомоти давлатӣ:

барои шахсони воқеӣ - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

барои шахсони ҳуқуқӣ - ба андозаи даҳқаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) аз аризаҳои даъвогии дигар, ки хусусияти молумулкӣ надоранд, аз ҷумла аз аризаҳо дар бораи эътирофи ҳуқуқ, маҷбур намудан чихати иҷрои ўҳдадорихо дар шакли асл - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) аз аризаҳо дар бораи муфлис эътироф гардидани шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродӣ:

барои шахсони ҳуқуқӣ - ба андозаи даҳқаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

барои соҳибқорони инфиродӣ - ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо

6) аз аризаҳо дар бораи муқаррар намудани далелҳое, ки аҳамияти ҳуқуқӣ доранд – ба андозаи секаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

7) аз аризаҳо дар бораи ба парванда ворид гардидани шахсони сеюм, ки нисбат ба предмети баҳс талаботи мустақили худро пешниҳод менамояд, ки мутобиқи андозаи бочи давлатӣ, ки барои аризаҳои даъвогии дорои хусусияти ғайримолумулкӣ пешбини шудааст, нисбати баҳсҳои дорои хусусияти молумулкӣ – тибқи тартиби муқаррарнамудаи банди якуми ҳамин қисм, ки андозаи маблағи баҳсшаванда барои шахсони сеюм ҳисоб карда мешавад;

8) аз шикоятҳои, кассатсионӣ ва назоратӣ нисбати ҳалнома ва қарорҳои суди иқтисодӣ ва ҳамчунин нисбати таъинот дар бораи қатъ намудани истехсоли парванда, бе баррасӣ мондани даъво, дар бораи таъини чаримаҳои судӣ, рад кардани додани варақаи иҷро – 50% аз андозаи бочи давлатӣ, ки ҳангоми додани аризаҳои даъвогӣ ситонида мешавад.

4. Барои аризаҳои даъвогӣ, ки ҳамзамон дорои хусусияти молумулкӣ ва ғайримолумулкӣ мебошад, дар як вақт бочи давлатӣ барои аризаҳои даъвогии дорои хусусияти молумулкӣ ва ғайримолумулкӣ муқарраргардида ситонида мешавад.

Қисми 5 хорич карда шуд (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1680)

5. Барои анҷом додани амалҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ дар мақомоти ваколатдори давлати оид ба дин бочи давлати ба андозаи зерин ситонида мешавад: (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1680)

1) барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои динии ҷумҳуриявӣ - ба андозаи 30 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои динии ноҳиявӣ ё шаҳрӣ - ба андозаи 25 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои азнавбақайдгирии ташкилотҳои динӣ ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо. (ҚҶТ аз 29.12.10с., №664)

6 Барои анҷом додани амалҳои дорой аҳамияти ҳуқуқӣ дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти он бочӣ давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад: (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1680)

1) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ ва қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои онҳо – ба андозаи 100 нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (ҚҶТ аз 26.07.14 с., № 1111)

2) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ – ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллӣ – ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои қайди баҳисобгирии филиалу намояндагиҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ - ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (ҚҶТ аз 26.07.14 с., № 1111)

5) барои додани шаҳодатнома дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба ҳуҷҷатҳои таъсиси иттиҳодияҳои ҷамъияти (азнавбақайдгирӣ) новобаста ба мақоми онҳо ва филиалу намояндагиҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба андозаи 50 фоизи бочӣ давлатӣ, ки барои бақайдгирӣ ситонида мешавад; (ҚҶТ аз 29.12.10с., № 664)

6) барои бақайдгирии давлатии ҳизбҳои сиёсӣ – ба андозаи 50 нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

7) барои додани нусхаи тасдиқкардашудаи (дубликати) шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ – ба андозаи 50 фоизи бочӣ давлатӣ, ки барои бақайдгирии таъсисёбии субъект пешбинӣ карда шудааст;

8) барои додани иқтибос аз Феҳрист дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва қатъи фаъолияти филиалу намояндагиҳои онҳо – ба андозаи 50 фоизи нишондиҳанда барои ҳисобҳо; хориҷ карда шуд (**Қонуни ҶТ аз 04.07.2020 № 1709**);

9) барои додани шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии созишномаҳои консессионӣ - ба андозаи 5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 12.01.2010 № 586**);

10) барои бақайдгирии давлатии Иттифоқи адвокатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи 15 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

11) барои бақайдгирии давлатии мақомоти минтақавии Иттифоқи адвокатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон - ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

12) барои бақайдгирии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 8 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

13) барои азнавбақайдгирии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 4 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

14) барои барҳамдиҳии бюрои адвокатӣ - ба андозаи 4 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

15) барои бақайдгирии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 6 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

16) барои азнавбақайдгирии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 3 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

17) барои барҳамдиҳии коллегияи адвокатҳо - ба андозаи 3 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

18) барои бақайдгирии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 3 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

19) барои азнавбақайдгирии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 1,5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

20) барои барҳамдиҳии маслиҳатхонаи ҳуқуқӣ - ба андозаи 1,5 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

21) барои бақайдгирии кабинетҳои адвокатӣ - ба андозаи 2 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

22) барои азнавбақайдгирии кабинетҳои адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

23) барои барҳамдиҳии кабинетҳои адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҶТ аз 14.05.2016 № 1317**);

24) барои ворид намудан ба Феҳристи махсуси адвокатҳои давлатҳои хориҷӣ - ба андозаи 10 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317**);

25) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи ягонаи адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317**);

26) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи ягонаи ташкилотҳои адвокатӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317**);

27) барои гирифтани иқтибос аз Феҳристи махсуси адвокатҳои давлатҳои ҷоричӣ - ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо (**Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1317, аз 04.07.2020 № 1709**).

7. Барои анҷом додани амалиётҳои нотариалӣ боҷи давлатӣ ба андозаи зерин ситонида мешавад: (**ҚҚТ аз 02.01.20 с., №1680**)

1) барои тасдиқ намудани шартномаҳои аз соҳибӣ соқит кардани (хариду фурӯш, ҳадя, иваз ва ғайра) ва додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи мерос ба молу мулки ғайриманқул (ҳавлиҳои истиқоматӣ, хонаҳо, бўстонсаройҳо, иншоот ва молу мулки дигари ғайриманқул ё қисми онҳо), ба истиснои ниҳолҳои бисёрсола ва молу мулки ғайриманқули дигаре, ки тасдиқи он тибқи банди 6) қисми мазкур ба амал бароварда мешавад, барои як метри мураббаи масоҳати умумӣ ба андозаи: (**ҚҚТ аз 26.03.09с., №495**).

а) барои фарзандон, аз ҷумла фарзандхонд, ҳамсар, падару модар дар: (**ҚҚТ аз 23.11.15с., №1248**)

- шаҳри Душанбе – 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳри Хучанд – 7 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Қўлоб ва Хоруғ – 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо – 2 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- деҳот – 1 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

б) барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ дар:

- шаҳри Душанбе – 20 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳри Хучанд – 15 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Қўлоб ва Хоруғ – 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо – 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- деҳот – 2 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

в) барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар:

- шаҳри Душанбе – 40 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳри Хучанд – 30 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Қўлоб ва Хоруғ – 20 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- дигар шаҳрҳо ва шаҳракҳо – 10 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- деҳот – 5 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои тасдиқи шартномаҳои аз соҳибӣ соқит кардани (хариду фурӯш, ҳадя, иваз ва ғайра) воситаҳои нақлиёт ба андозаи ду нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои тасдиқи шартномаҳои гарав – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои тасдиқи шартномаҳои иҷораи молиявӣ (лизинг) ба андозаи 50 % нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои тасдиқи шартномаҳои иҷора ва қарз ба андозаи як нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) барои тасдиқи шартномаҳои замонат – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

6) барои тасдиқи шартномаҳои дигаре, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда намешаванд – ба андозаи 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва барои тасдиқи шартномаҳои дигаре, ки предмети онҳо нархгузорӣ карда мешаванд, ба истиснои банди 4) ҳамин қисм – ба андозаи 1 фоиз аз маблағи шартнома, вале на кам аз 1 нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (**Қ ҚТ аз 12.01.2010с, №586**).

7) барои тасдиқи васиятномаҳо – 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

8) дар бораи додани шаҳодатнома барои ҳуқуқи молиякит – ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба мерос, ба истиснои молу мулки ғайриманқуле, ки дар банди 1) қисми шашуми модаи мазкур пешбинӣ шудааст: (**ҚҚТ аз 26.03.09с, №495**)

- ба меросхӯрони навбати аввал – 0,5 % аз маблағи мерос;
- барои меросхӯрони навбати дуюм – 1% аз маблағи мерос;
- барои меросхӯрони навбати сеюм – 1,5% аз маблағи мерос;
- барои меросхӯрони дигар – 2 % аз маблағи мерос;

10) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба мерос нисбати амволи дар хорича буда, ҳангоми муайян намудани арзиши ниҳоии амволи мерос, ки пардохти он бояд дар каламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирад:

барои меросхӯрони навбати аввал – 1 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони навбати дуюм – 1,5% аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони навбати сеюм – 2 % аз маблағи мерос;

барои меросхӯрони дигар – 3% аз маблағи мерос;

11) барои чорабиниҳо оид ба ҳифзи амволи меросӣ – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

12) барои тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифода ва (ё) ихтиёрдорӣ амвол (ба истисноӣ банди 13 ҳамин қисми):

- барои фарзандон, аз ҷумла барои фарзандхонд, ҳамсар, падару модар – 25 % аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1248)

- барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ – 50% нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

13) барои тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифода ва (ё) ихтиёрдорӣ воситаҳои нақлиёти автомобилӣ:

барои фарзандон, аз ҷумла барои фарзандхонд, ҳамсар, падару модар – 25% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1248)

барои бародарон, хоҳарон, набераҳо, бобо, бибӣ – 50% нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- барои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ чиҳати тасдиқи ваколатномаҳои ҳуқуқи истифодаи воситаҳои нақлиёти автомобилӣ - ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва барои ҳуқуқи ихтиёрдорӣ онҳо - ба андозаи понздаҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1249)

14) барои тасдиқи ваколатномаҳои дигар – 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

15) барои тасдиқи саҳеҳии тарҷумаи ҳуҷҷат аз як забон ба забони дигар – 5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар як саҳифаи ҳуҷҷати тарҷумашуда; (ҚҶТ аз 19.03.13с., №947)

16) барои эътироз оид ба пардохт нашудани вексел, ғайриаксепт будани он, набудани санаи аксепт ва барои тасдиқи напардохтани чек – 1 % аз маблағи пардохт нагардида;

17) барои нигоҳдорӣ ҳуҷҷатҳо – 5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

18) барои дурустии тасдиқи нусхаи ҳуҷҷатҳо, ки дар парвандаҳои идораҳои нотариалии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии маҳаллӣ, муассисаҳои консулӣ нигоҳ дошта мешаванд ва ҳамчунин иқтибоси ҳуҷҷатҳо – 2% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои нусхабардорӣ ҳар саҳифаи ҳуҷҷат ё нусхабардошташуда;

19) барои тасдиқи дурустии нусхаҳои ҳуҷҷатҳои дигар ва барои тасдиқи иқтибоси ҳуҷҷатҳо (ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои дар банди 18 қисми мазкур нишондодашуда) - 2% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои як саҳифа;

20) барои тасдиқи асли имзо:

дар ариза ва дигар ҳуҷҷатҳо (ба истисноӣ варақаҳои бонкӣ) – 3% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

дар варақаҳои бонкӣ (барои имзои ҳар як варақа) – 3% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

21) барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи моликият ба қисми амвол, ки моликияти умумии зану шавҳар мебошад ва дар давраи занушӯи ҷамъ кардаанд, аз ҷумла дар бораи додани шаҳодатномаи ҳуқуқи моликият дар ҳолати вафот кардани яке аз ҳамсарон – 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

22) барои додани нусхаи такрорӣ ҳуҷҷатҳое, ки дар идораи нотариалии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии маҳаллӣ, муассисаҳои консулӣ нигоҳ дошта мешаванд – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

23) барои тасдиқ кардани шартномаи аз соҳибӣ соқиткунии амволи ғайриманқул ва дигар амволи бақайдгирифташаванда, ки ба воситаи музояда (тендер) фурӯхта мешавад – ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

24) барои ба ҷо овардани номаҳои иҷро – 3% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

25) барои ба ҷо овардани эътирози баҳрӣ - ба андозаи секаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

26) барои додани шаҳодатнома дар бораи дар ҳаёт будани шахс (шаҳрванд) – 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

27) барои додани шаҳодатнома дар бораи дар ҷойи муайян будани шахс (шаҳрванд) – 20% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

- 28) барои додани шаҳодатнома дар бораи айнияти шахс (шаҳрванди) дар сурати фотографӣ аксёфта – 20 % аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- 29) барои тасдиқи вақти додани ҳуҷҷатҳо – 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- 30) барои расонидани мурочиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ – 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- 31) барои қабули маблағ ва қоғази қиматнок ба амонат (депозит) – 10% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;
- 32) барои таъмини далелҳо – 50% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

8. Барои амалиёти нотариалие, ки берун аз бинои идораи нотариалӣ ба ҷо оварда мешавад, бочи давлатӣ ду баробар зиёд ситонида шуда, инчунин хароҷоти воқеӣ, ки ба сафар ба маҳалли ба ҷо овардани амалиёти нотариалӣ вобаста аст, пардохта мешавад. (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1680)

9. Аз рӯи шартномаҳои мубодилаи амволи ғайриманқуле, ки дар банди 1) қисми шашуми моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, андозаи бочи давлатӣ аз масоҳати ҳамон амволи ғайриманқуле муайян карда мешавад, ки масоҳати умумии он зиёд мебошад. Ҳамзамон, барои ситонидани бочи давлатӣ меъёрҳои татбиқ карда мешаванд, ки барои маҳалли тасдиқгардидаи шартномаи мубодила муқаррар шудаанд. (ҚҶТ аз 26.03.09с, №495).

10. Барои ҳисоб намудани андозаи бочи давлатӣ чиҳати додани шаҳодатномаи ҳуқуқӣ мерос ба молу мулк, ба истиснои молу мулки дар банди 1) қисми шашуми ҳамин модда пешбинишуда, арзиши ҳамин молу мулкро нархгузор муайян мекунад. (ҚҶТ аз 26.03.09с, №495).

11. Барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқӣ мерос ба молу мулк, ки предмети онҳо нархгузори карда намешавад – ба андозаи як нишондиҳанда барои ҳисобҳо. (ҚҶТ аз 26.03.09с, №495).

12. Ҳангоми тасдиқи аҳдҳо, ки бо аъёри хориҷӣ ҳисобу китоб карда мешаванд, ҳамчунин дар ҳолатҳои, ки аъёри хориҷӣ предмети мерос мебошад, андозаи бочи давлатӣ аз аъёри миллӣ бо қурби муайянкардаи Бонки миллии Тоҷикистон, ки дар рӯзи пардохти бочи давлатӣ амал мекунад, ҳисоб карда мешавад.

13. Барои анҷом додани амалиётҳои вобастаи барасмиятдарории асноди ҳолати шаҳрвандӣ бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) барои сабти ақди никоҳе, ки агар яке аз тарафҳо шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд бошад - ба андозаи панҷкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо; (ҚҶТ аз 19.03.13с., №947)

2) барои сабт ва додани шаҳодатнома дар бораи бекор кардани никоҳ:
бо розигии зану шавҳар, ки фарзандони ноболиғ надоранд – ба андозаи якунимкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

бо қарори суд дар бораи бекор кардани никоҳ – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

бо шахсоне, ки бо тартиби муқарраргардида бедарак ё дар натиҷаи касалии рӯҳӣ ва ё камақлӣ ғайриқобили амал эътирофшуда, ё бо шахсоне, ки барои содир намудани ҷиноят ба муддати на камтар аз се сол маҳкум шудаанд – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои таҳияи хулоса ва барои додани шаҳодатномаҳо вобаста ба тағйир додан, илова намудан ва барқарор кардани сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ дар бораи таваллуд, бастанӣ ақди никоҳ, бекор кардани никоҳ, дар бораи вафот – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои додани шаҳодатномаи такрорӣ дар бораи бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрвандӣ – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

14. Барои баррасӣ ва додани ҳуҷҷатҳои соҳиб шудан вобаста ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамчунин рафтани аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ворид шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бочи давлатӣ ба андозаҳои зерин ситонида мешаванд:

1) барои додани шиносномаи хориҷӣ (умумишаҳрвандӣ) ё дароз намудани мӯҳлати эътибори он - ба андозаи якунимкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои додани раводид ба шаҳрванди хориҷӣ ва шахси бешаҳрванд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ зиндагӣ мекунад, чиҳати рафтани аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё барои дароз намудани мӯҳлати эътибори раводид – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

3) барои ба қайд гирифтани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон – 25% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

4) барои додан ва дароз намудани муҳлати эътибори равондид бо шиносномаи хориҷӣ ё ҳуҷҷати онро ивазкунанда ба шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд, ки муваққатан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омадааст, барои:

рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон – ба андозаи чоркаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва минбаъд омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон – ба андозаи чоркаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

5) барои додани равондидҳои чандинкаратаи Ҷумҳурии Тоҷикистон – ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

6) барои додани ҳуҷҷат оид ба даъвати шахсон аз дигар давлатҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар як даъватшаванда;

7) барои ворид намудани баъзе тағйиротҳо (ба истиснои дароз намудани муҳлати эътибори равондид) ба ҳуҷҷати каблан додашуда барои рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

8) барои додан ё дароз намудани иҷозатномаи зисти шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд – ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои бақайдгирӣ ё дароз намудани муҳлати амали бақайдгирии шиносномаи хориҷӣ ё ҳуҷҷати онро ивазкунанда – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

10) барои ба ивази шиносномаи хориҷӣ гумшуда ё вайронгардида, равондид, ҳуҷҷати даъват ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, иҷозати зист ё шаҳодатнома барои сафар ба хориҷа додани ҳамин гуна ҳуҷҷат – ба андозаи яккаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

11) аз ариза ва дархости ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шудан, аз нав қабул кардан ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин бо аризаҳо оид ба муайян намудани мансубияти шаҳрвандӣ – ба андозаи дукаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо.

15. Барои барасмиятдарории дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ бози давлатӣ бо андозаҳои зерин ситонида мешавад:

1) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқӣ шикор ба шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон – ба андозаи даҳкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

2) барои амалиёте, ки дар биржаҳои тижоратӣ, ашёи хом, асъор ва биржаҳои дигар анҷом меёбанд:

аз ҳаҷми аҳди то 500 ҳазор сомонӣ – 0,5 % аз маблағи аҳд;

аз ҳаҷми аҳди аз 500 ҳазор сомонӣ то 1000000 сомонӣ – 0,2 % аз маблағи аҳд;

аз ҳаҷми аҳди зиёда аз 1 млн. сомонӣ – 0,1 % аз маблағи аҳд;

3) барои фурӯштани ҷои брокер – 0,5 % аз маблағи воқеии аҳди басташуда;

4) барои муомилоти қоғазҳои қиматнок:

- **барои бақайдгирии давлатии барориши қоғазҳои қиматноки ғайридавлатч - 0,15% аз Ҳаҷми барориши мазкур (ҚҶТ аз 14.05.2016 с., № 1317);**

- барои бастании аҳд - 1 сомонӣ аз ҳар 1 ҳазор сомонии аҳди басташуда;

5) барои гузаронидани музояда – 0,2% аз нархи ибтидоии умумии ҳаҷми моле, ки ба фурӯш гузошта шудааст;

6) барои аҳдҳои, ки дар музояда анҷом меёбанд – 0,1% аз нархи аҳди басташуда;

7) барои харидани амволи корхонаҳои давлатӣ мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон – 0,5% аз маблағи амволи харидашаванда;

8) барои гузоридани санчиши бадеии сарватҳои фарҳангӣ – андозаи панҷкаратаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо;

9) барои гузоштани апостил дар ҳуҷҷатҳои расмии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон 62,5% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар ҳуҷҷат аз шахсони воқеӣ ва 125% аз нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои ҳар ҳуҷҷат аз шахсони ҳуқуқӣ. (ҚҶТ аз 23.11.15 с., № 1247)

Моддаи 5. Имтиёзҳои пардохтани бочҳои давлатӣ

1. Ҳангоми баррасии парвандаҳо дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз пардохти бози давлатӣ озод карда мешаванд:

1) шаҳрвандон - аз рӯи даъвоҳои ситонидани маош (таъминоти пулӣ) ва дигар талаботе, ки аз муносибатҳои ҳуқуқӣ меҳнатӣ бармеоянд;

2) даъвогарон – аз рӯи баҳсҳои муаллифӣ, муаллифон – тибқи даъво, ки аз ҳуқуқи ҳаммуаллифӣ, ҳуқуқи ихтироъ, намунаи муфид, намунаҳои саноатӣ, инчунин аз дигар ҳуқуқҳо, ки аз моликияти зеҳнӣ бармеоянд;

3) даъвогарон – аз рӯи даъво дар бораи ситонидани алимент;

4) даъвогарон – аз рӯи даъвоҳои ҷуброни зараре, ки дар натиҷаи маъҷуб шудан ё дигар зиён ба саломатӣ, инчунин фавти саробон расонида шудааст;

5) мақомоти суғуртаи иҷтимоӣ ва мақомоти таъмини иҷтимоӣ – аз рӯи даъвоҳои мутақобил (регрессӣ) аз зараррасон ситонидани маблағи кӯмакпулиҳо ва нафақа, ки ба ҷабрдида пардохта шудааст ва мақомоти таъминоти иҷтимоӣ – инчунин аз рӯи даъво дар бораи ситонидани кӯмакпулӣ ва нафақайи нодуруст пардохташуда;

6) даъвогарон – аз рӯи даъвоҳои талофӣ намудани зиёни моддӣ дар натиҷаи ҷиноят расонидашуда;

7) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ – барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои вобаста ба парвандаҳои ҷиноятӣ ва парвандаҳо оид ба ситонидани алимент;

8) тарафҳо – аз шикоятӣ кассатсионӣ оид ба парвандаи бекор кардани никоҳ;

9) прокурор, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомот, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиати давлат ва ҷамъият муроҷиат мекунад;

10) мақомоти қорҳои дохилӣ ҳамчун даъвогар – аз рӯи парвандаҳои ситонидани хароҷот доир ба ҷустуҷӯи шахсоне, ки аз пардохти алимент ва дигар пардохтҳо саркашӣ мекунанд, инчунин оид ба парвандаҳои ҷуброни хароҷоти иловагӣ ба пешгирии фирори гумонбаршудагон ва айбдоршавандагон, ки дар маҳбас нигоҳ дошта мешаванд, инчунин кофтукови онҳо ҳангоми таъбаоти қасдан расонидани зиён ба саломатии худ;

11) муассисаҳо ва мақомоти иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ – тибқи даъвоҳои талофии хароҷоти иловагии вобаста ба пешгирии фирори маҳкумшудагони гумонбаргардида, айбдоршаванда, маҳкумшудагон ба маҳдудият аз озодӣ, ҳабс ё маҳкум аз озодӣ ва кофтукови онҳо, инчунин таъбаоти онҳо ҳангоми ба саломатии худ қасдан расонидани зарар;

12) мақомоти андоз, гумрук ва молия, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ва мақомоти назорати асъор ва содирот ҳамчун даъвогарону ҷавобгарон – аз рӯи даъвоҳои ситонидани андозҳо, рӯёнидани кредитҳои давлатӣ ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет ва баргардонидани онҳо аз буҷет; (ҚҶТ аз 12.01.10с., №584).

13) мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиатҳои давлатию ҷамъиятӣ муроҷиат мекунанд, инчунин шахсони ҳуқуқӣ ва шахрвандон, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳимояи ҳуқуқи ҳифзқунандаи қонун ва манфиатҳои шахсони дигар муроҷиат мекунанд - дар сурати қонеъ гардонидани даъвои онҳо;

14) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ – ҳангоми ба суд додани ариза дар мавриди батаъхирандозӣ ё дароз намудани мӯҳлати иҷроӣ қарорҳо оид ба тағйирёбии тарз ва тартиби иҷроӣ қарорҳо, барқарорсозии мӯҳлатҳои гузашта, аз нав баррасӣ намудани қарорҳо, таъинот ва қарори суд оид ба ҳолатҳои нав ошкоршуда, дар хусуси аз нав баррасӣ намудани қарори ғоибонаи суде, ки онро баровардааст;

15) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ – ҳангоми шикоятҳо ба амалҳои иҷроқунандаи судӣ, инчунин шикоятҳо нисбати қарорҳо ба парвандаҳо доир ба ҳуқуқвайронкунии маъмурии аз ҷониби мақомотӣ ваколатдор баровардашуда;

16) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ – ҳангоми додани шикоятҳои хусусӣ нисбат ба таъиноти суд, аз ҷумла оид ба таъмини даъво ё иваз намудани як навъи таъминот ба таъминоти дигар, оид ба қатъ ё боздоштани парвандаҳо, оид ба рад кардани зиёд ё кам намудани ҳаҷми ҷаримае, ки суд таъин намудааст;

17) шахрвандон – аз рӯи шикоятҳои кассатсионӣ оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ, ки дурустии ситонидани зарари моддӣ дар натиҷаи ҷиноят расонидашуда мавриди баҳс қарор гирифтааст;

18) шахрвандон – ҳангоми тасдиқи дурустии нусхаҳои ҳуҷҷатҳои, ки барои гирифтани ёрдампулиҳо ва нафақаҳои давлатӣ заруранд; (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1248)

19) маъҷубон, иштирокчиёни Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда – аз рӯи даъвоҳои барқароркунии ҳуқуқҳои онҳо;

20) шахрвандон – ҳангоми ба суд пешниҳод намудани ариза оид ба фарзандхондӣ (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1248);

21) Хазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ - аз рӯи даъвоҳои ситонидани ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвимӣ ва ноустуворона аз ташкилотҳои қарзии аъзои Хазина (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1603).

2. Ҳангоми баррасии парвандаҳо дар судҳои иқтисодӣ аз пардохти бочи давлатӣ озод карда мешаванд:

1) прокурор, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки дар ҳолати пешбининамудаи қонун барои ҳифзи манфиати давлатӣ ва ҷамъиятӣ муроҷиат мекунад;

2) мақомоти молия, мақомоти андоз, гумрук, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ нафақа ва мақомоти назоратӣ асбоб ва содирот, ки ба сифати даъвогару ҷавобгар баромад мекунад – аз рӯи даъвоҳои ситондани андозҳо, рӯёнидани кредитҳои давлатӣ ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба бучети дахлдор ва баргардонидани онҳо аз бучети дахлдор, ба истиснои ҳолатҳое, ки мақомоти мазкур тарафе мебошанд, ки пештар ба фоидаи онҳо қарор бароварда нашудааст. (ҚҶТ аз 12.01.10с., №584);

3) Ҳазинаи суғуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ - аз рӯи даъвоҳои ситонидани ҳаққи узвият, пардохтҳои тақвимӣ ва ноустуворона аз ташкилотҳои қарзии аъзои Ҳазина (ҚҶТ аз 04.04.2019 с., № 1603).

3. Аз пардохти бочи давлатӣ дар мақомоте, ки амалиётҳои нотариалиро иҷро мекунад, озод карда мешаванд:

1) мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва дигар мақомоте, ки дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун – барои анҷом додани амали нотариалӣ барои ҳифзи манфиатҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ муроҷиат намуданд;

2) шаҳрвандон – ҳангоми тасдиқи дурустии нусхаи ҳуҷҷатҳо, асли будани имзоҳо дар ҳуҷҷатҳо, барои тасдиқи ваколатномаҳо, ки барои гирифтани нафақа ва кӯмакпулӣ, пешниҳоди имтиёзҳо заруранд, ҳамчунин оид ба парвандаҳои васоят ва фарзандхондӣ; (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1248)

3) шаҳрвандон – барои тасдиқи васиятнома ва шартномаҳои тўхфаи амвол ба фоидаи давлат;

4) ворисони то рӯзи меросгирӣ ба балоғат нарасида, инчунин шахсони гирифтори бемориҳои рӯҳӣ, ки бо тартиби пешбининамудаи қонунгузорӣ ба онҳо васоят муқаррар гардидааст, ҳангоми гирифтани шаҳодатномаи ҳуқуқи меросгирӣ дар тамоми ҳолатҳо сарфи назар аз навъи амволи меросӣ;

5) мақомоти молия, андоз ва гумрук барои додани шаҳодатнома дар бораи ҳуқуқи давлат ба мерос; (ҚҶТ аз 12.01.10с., №584).

6) меросхӯроне, ки то рӯзи қушода шудани мерос дар ҳавлии истиқоматӣ ё квартираи меросӣ бо меросгузор якҷоя истиқомат мекарданд ва то рӯзи вафоти меросгузор дар ҳавлии истиқоматӣ ё квартираи меросӣ қайди истиқомат доранд. (ҚҶТ аз 12.01.10с., №586).

4. Дар мақомоти бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрвандӣ аз пардохти бочи давлатӣ озод карда мешаванд:

1) мақомоти маориф, васоят ва парасторӣ, комиссия оид ба қорҳои ноболиғон - барои додани шаҳодатномаҳои такрорӣ таваллуд оид ба фиристодани кӯдакони ятим ва кӯдакони аз парасторӣ падару модар маҳрумгардида ба хонаҳои кӯдакон ва мактаб – интернатҳо, инчунин шаҳодатнома дар бораи вафоти падару модари ин кӯдакон;

2) шаҳрвандон – барои бақайдгирии давлатӣ ва додани шаҳодатномаҳои дахлдори таваллуд (бо назардошти гузаштани мўҳлати бақайдгирии таваллуди кӯдак (азнавбарқароркунӣ), вафот, ақди никоҳ (ба истиснои шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд), фарзандхондӣ, муқаррар намудани падарӣ; (ҚҶТ аз 23.11.15с., №1248)

3) шаҳрвандон - барои ба онҳо додани маълумот дар бораи бақайдгирии асноди ҳолати шаҳрвандӣ, ки ҷиҳати пешниҳод ба мақомоти таъминоти иҷтимоӣ заруранд, оид ба масъалаҳои таъин намудан ё аз нав ҳисоб кардани нафақа ва кӯмакпулиҳо;

4) шаҳрвандон – барои ба онҳо додани шаҳодатномаҳои такрорӣ ё иваз намудани шаҳодатномаҳои ба онҳо додашуда оид ба фавти ҳешовандони сафедкардашуда.

5. Аз парвандаҳои вобаста ба рафтан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омадан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои додани шиносномаҳои дипломатӣ, хизматӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои ба хориҷа сафар намудан, шахсони зерин аз пардохти бочи давлатӣ озод карда мешаванд:

1) шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон – барои додани шиносномаҳои дипломатӣ ва хизматӣ;

2) шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон – барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои ба хориҷа сафар намудан, агар сафари онҳо ба марг ё зиёрати қабри ҳешовандони наздик вобаста бошад, инчунин барои додани ҳуҷҷатҳои ба Ҷумҳурии Тоҷикистон даъват намудани шахсони дар дигар мамлакатҳо истиқоматкунанда, вобаста ба марг ё бемории вазнини ҳешовандони наздик;

3) хориҷиёне, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо паноҳгоҳи сиёсӣ додааст ва шахсони ба онҳо баробар кардашуда, аъзои оилаи онҳо ва фарзандони онҳо – барои ба онҳо додани ҳуҷҷатҳои сафар ба хориҷа;

4) шаҳрвандони хориҷии муваққатан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон омада – барои додан ва дароз намудани иҷозатномаи зист, бақайдгирӣ ва дароз намудани мӯҳлати бақайдгирии шиносномаҳои хориҷӣ ё ҳуччатҳои ивазкунандаи онҳо инчунин барои додани ҳуччатҳо оид ба даъвати дигар шахсон аз дигар мамлакатҳо бо шартҳои мутақобил;

5) шахсони ба синни шонздаҳсолагӣ нарасида - барои ба онҳо додани ҳуччатҳои сафар ба хориҷа;

6) сайёҳони хориҷӣ - барои бақайдгирии шиносномаҳои хориҷӣ;

6. Аз пардохти бочи давлатӣ барои бақайдгирии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҳали истиқомати онҳо, инчунин барои бақайдгирии шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳраванд, ки бо иҷозатномаи зист дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат меkunанд, инҳо озод карда мешаванд:

1) шахсоне, ки дар хона–интернатҳо барои кӯҳансолон ва маъҷубон зиндагӣ меkunанд;

2) хонандагони муассисаҳои таълимии барои кӯдакони یتим ва кӯдакони аз парастории падару модар маҳрумгашта ва муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбии дар таъминоти пурраи давлатӣ буда ва дар хобгоҳҳо зиндагикунанда.

7. Барои барасмиятдарории дигар амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ, аз пардохти бочи давлатӣ озод карда мешаванд:

1) мақомоти ваколатдор - аз рӯи даъвоҳо оид ба ситонидани зарари ба давлат расонидашуда аз ифлос намудани муҳити зист ва ғайриоклона истифода намудани захираҳои табиӣ;

2) даъвогарон – мақомоти андоз, гумрук, Агентии давлатии суғуртаи иҷтимоӣ - аз рӯи даъвоҳо дар хусуси ба буҷет ситонидани маблағҳо, ки аз ҷониби корхонаю ташкилотҳо бо аҳдҳои ғайриқонунӣ гирифта шудаанд, оид ба ситонидан андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ, ки сари вақт аз тарафи шаҳрвандон супорида нашудаанд, оид ба барҳам додани корхона, ё манъ кардани машғулияти фаъолияти соҳибкорӣ; (ҚҶТ аз 12.01.10с., №584).

3) мақомоти ваколатдор – аз рӯи даъвоҳои беэътибор доништан ва бекор намудани аҳдҳо ва ситонидани маблағҳои вобаста ба хусусигардонӣ.

4) мақомоти ваколатдор – аз рӯи даъво оид ба вайронкунии қонунгузорию замин;

5) осорхонаҳо, бойгонихо, китобхонаҳо, ҳазинаҳо ва дигар маҳфузгоҳҳои давлатии сарватҳои фарҳангие, ки дар ҳолати муваққатан ба намоишгоҳҳо баровардани сарватҳои фарҳангие, ки дар ҳифзи доимии онҳо мебошанд;

6) ансамблҳои давлатии мусиқӣ, мутрибону навозандагон барои соз ва воситаҳои техникӣ, ки муваққатан барои гастрол бароварда мешавад;

8. Дар ҳолатҳои бо ташаббуси давлат ҷорӣ гардидани азнавбақайдгирии умумии шахсони ҳуқуқӣ ё ба Оинномаи (Низомномаи) онҳо ворид намудани тағйироту иловаҳои барои тамоми шахсони ҳуқуқӣ ҳатмӣ, шахсони ҳуқуқӣ аз пардохти бочи давлатӣ озод мебошанд.

9. Барои анҷом додани амалҳои бақайдгирии давлатӣ дар мақомоти андоз бочи давлатӣ ситонида намешавад. (ҚҶТ аз 02.01.20 с., №1680)

Моддаи 6. Тартиби пардохт ва баргардонидани бочи давлатӣ

1. Бочи давлатӣ бо асъори миллӣ дар бонкҳо (филиалҳои онҳо), ҳамчунин тавассути интиқоли маблағҳои бочи давлатӣ аз ҳисоби бочсупоранда ба воситаи бонкҳо (филиалҳои онҳо), пардохта мешавад. Қабули бочи давлатӣ аз ҷониби бонкҳо (филиалҳои онҳо) дар ҳамаи ҳолатҳо бо додани шакли муқарраргардидаи қвитансия амалӣ мегардад.

2. Бочи давлатӣ пардохта мешавад:

1) аз рӯи парвандаҳо, ки аз тарафи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мегарданд - то пешниҳод намудани аризаи дахлдор (шикоятҳои, кассатсионӣ ё назоратӣ), ҳамчунин ҳангоми аз тарафи судҳо додани нусхаҳои ҳуччатҳо;

2) барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти он; (ҚҶТ аз 12.01.10с., №586; аз 02.01.20 с., №1680).

3) барои иҷрои амалиётҳои нотариалӣ - ҳангоми иҷрои амалиётҳои нотариалӣ, барои додани нусхаҳои ҳуччатҳо бошад - ҳангоми супоридани онҳо;

4) барои сабти давлатии санадҳои ҳолати шаҳрвандӣ оид ба ворид намудани ислоҳу тағйирот дар сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ- ҳангоми додани аризаҳои дахлдор;

5) барои додани шаҳодатномаи такрорӣ ва гувоҳнома - ҳангоми додани онҳо;

6) барои сабти давлатии бекоркунии ақди никоҳ аз рӯи ризоияти дутарафаи ҳамсарон, ки фарзандони ноболиғи умумӣ надоранд – ҳангоми сабти санад;

7) барои қайди шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи иҷозатномаи зист истиқомат доранд – то супоридани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

8) барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқ ба шикор ва шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии соҳибкори инфиродӣ - то супоридани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

9) аз рӯи парвандаҳое, ки бо соҳиб шудан ба шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё баромадан аз шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин хориҷ шудан аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ва воридшавӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста аст – то гирифтани ҳуҷҷатҳои дахлдор;

10) аз рӯи амалиётҳое, ки дар биржаҳо, бо коғазҳои қимматнок, ҳангоми харидани амволи корхонаҳои давлатӣ доир мегарданд – ҳангоми иҷро;

11) барои гузаронидани музояда ва гузаронидани экспертизаи сарватҳои фарҳангӣ то гузаронидани он.

3. Бочи давлатӣ пурра ба Бучети давлатӣ ворид карда мешавад. Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохти бочи давлатӣ, инчунин шаклҳои ҳисоботи мақомоте, ки бочи давлатиро меситонанд, аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад. (ҚҶТ аз 19.03.13с.,№947)

4. Бочи давлатии пардохташуда дар ҳолатҳои зерин қисман ё пурра баргардонида мешавад:

1) ба андозаи зиёд ворид намудани бочи давлатӣ назар ба андозае, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст;

2) баргардонидан ё рад намудани қабули аризаҳо, шикоятҳо ва ё муроҷиати дигар аз ҷониби судҳо, ҳамчунин рад намудани иҷрои амалиётҳои нотариалӣ аз ҷониби мақомоти ваколатдор;

3) дар ҳолати рад кардани иҷрои амалиёти дорои аҳамияти ҳуқуқӣ ё гирифтани ҳуҷҷат аз ҷониби шахси бочи давлатиро пардохта то муроҷиат ба мақомоте, ки амалиёти дорои аҳамияти ҳуқуқии мазкурро иҷро менамояд.

4) рад кардани додани шиносномаи хориҷӣ (умумишаҳрвандӣ).

5. Агар барои анҷом додани амалиёти дорои аҳамияти ҳуқуқӣ ё додани ҳуҷҷат якбора якчанд шахс муроҷиат намоёнд, ки ҳуқуқи имтиёз надоранд, бочи давлатӣ дар ҳаҷми пурра ва саҳмҳои баробари онҳо бо мувофиқаи тарафҳо супорида мешавад. Дар ҳолате, ки агар дар байни шахсони барои анҷом додани амалиётҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ ё барои додани ҳуҷҷатҳо муроҷиаткунанда як шахс (якчанд шахс) мутобиқи қонуни мазкур аз пардохти бочи давлатӣ озод бошад (озод бошанд), пас ҳаҷми бочи давлатии ба бучети дахлдор пардохташаванда мутаносибан барои шахсони ба имтиёз ҳуқуқдошта кам карда мешавад ва дар ин ҳолат бочи давлатиро як шахс (якчанд шахс), ки ҳуқуқ ба имтиёз надорад (надоранд) мепардозад (мепардозанд).

6. Бочи давлатии ба бучети давлатӣ пардохташуда дар асоси қарори мақомоти молия, мувофиқи аризаи хаттии бочсупоранда ва ҳулосаи мақомоти барои ситонидани боч ваколатдор баргардонида мешавад.

7. Бочи давлатие, ки баргардонида мешавад, бояд ба шахси ҳуқуқӣ ё воқеӣ дар муддати даҳ аз рӯзи қабули қарор дар бораи баргардонидани он аз ҷониби мақомоти дахлдори молиявӣ дода шавад.

Моддаи 7. Чораҳои ҷавобгарӣ барои супорандагони бочи давлатӣ ва назорат оиди дуруст ҳисоб кардани он

Супорандагони бочи давлатӣ ва мақомоти ваколатдоре, ки бочи давлатиро меситонад барои нодуруст ҳисоб кардан ва ба бучет гузаронидани маблағҳои бочи давлатӣ мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 8. Дар бораи аз эътибор соқит донишони Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бочи давлатӣ»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 январи соли 1992 «Дар бораи бочи давлатӣ» (Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1992, №2, м.26, с.1993, №9-10, м.138, с.1993, №23-24, м.532, Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон с.1997, №9, м.117, с.1997, №23-24, м.333; с. 2002, №4, қ.1, м. 182, с.2003, №4, м.147) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 9. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Э.РАҲМОНОВ

ш. Душанбе,
аз 28 феввали соли 2004,
№19